



LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

1 (4)

Datum
2022-06-27

Ärendebeteckning
218-4767-2022

Mellansjöarnas ÄSO

Elektronisk delgivning

Fastställande av älgskötselplan för Mellansjöarnas ÄSO

Beslut

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för Mellansjöarnas ÄSO, 03-80-17-040-Ä, att gälla till och med utgången av jaktåret den 30 juni 2025, med följande revidering:

- 2.1.2 Älgobservationer (älgobs). Korrigerat med data för ÄFO
- 2.1.3 Spillningsinventering. Justerat..
- 2.2.1 Fodertillgång och skadeläge. Justerat med korrekta siffror.

Beskrivning av ärendet

Ni har ansökt om godkännande av en ny älgförvaltningsplan för kommande treårsperiod för Mellansjöarnas ÄSO.

Första förslaget innebär ett bibehållet avskjutningsmål på 3,2 älgar/1000 ha. Inriktningen är att älgstammen ska minska. Gällande förvaltningsplan var godkänd till och med jaktåret 2023/2024.

Älgskötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgskötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgskötselplanen innan den överlämnats och granskats av Länsstyrelsen. Detta för att säkerställa att skötselplanen är i linje med den förvaltningsplan som gäller inom förvaltningsområdet.

Älgförvaltningsgruppen i Östervåla Älgförvaltningsområde har tillstyrkt planen.

Motivering till beslutet

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länsstyrelsen beslutar annat.

Älgobsen visar en negativ trend för älgstammen inom förvaltningsområdet.

Spillningsinventeringen 2013 resulterade i 7,9 älgar/1000 ha, 2015 7,2 älgar/1000 ha, 2017 6,7 älgar/1000 ha, 2019 5,5 älgar/1000 ha och 2022 blev resultatet 3,3 älgar/1000 ha för Östervåla ÄFO.

SLUs skattning av älgstammen med den nationella beräkningsmetoden är 4,2 älgar/1000 ha efter jakt 2021 i Östervåla ÄFO.

Avskjutningen inom ÄSOt var under den senaste jaktsäsongen 2,2 älgar/1000 ha. Nyttjandegraden av planerad avskjutning inom skötselområdet var 70 %. Medelavskjutningen inom Östervåla ÄFO var 2,0 älgar/1000 ha.

I den reviderade älgskötselplanen föreslås en avskjutning på 3,2 älgar/1000 ha för jaktåret 2022/23. ÄSOt har målsättningen att älgstammen i förvaltningsområdet ska minska och anser att stammen har minskat under den senaste treårsperioden.

ÄSOt uppskattar vinterstammen till 7,0 älgar/1000 ha och har uppgett ett mål för vinterstammen på 6,4 älgar/1000 ha.

Förutsatt att området har den älgstam (7,0 älgar/1000 ha) som man bedömer kommer den planerade avskjutningen att leda till att stammen minskar.

Enligt Naturvårdsverkets utvärdering (Samförvaltning av älg och skog – analyser av den nya älgförvaltningen under perioden 2012–2021 (naturvardsverket.se)) är det vanligt att stammen överskattas vid låga tätheter. Om skattningen från den nationella beräkningsmetoden är korrekt (4,2 älgar/1000 ha) riskerar planerad avskjutning på 3,2 älgar/1000 ha medföra att stammen hamnar långt under målet.

Östervåla ÄFO hyser även ett vargrevir vilket förvaltningen bör ta hänsyn till. Baserat på detta och att flera av de inventeringar som finns till grund för planen visar på en låg täthet av älg anser Länsstyrelsen att det kan vara lämpligt att tillämpa försiktighetsprincipen.

Älgskötselplanen kan dock godkännas men området bör noggrant följa upp resultatet av jakten och inventeringar (älgobs och spillningsinventering) för att se om avskjutningsnivån bör justeras för att nå förslaget mål.

Länsstyrelsen bedömer att älgskötselplanen för Mellansjöarnas ÄSO är framtagen i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planen kan därför godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

3 § jaktförordningen (1987:905) samt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7).

Information

Företrädare för älgskötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för Länsstyrelsens fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram.

Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det vara nödvändigt med revidering. Vidare gäller att om det under planperioden visar sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planen revideras och meddelande om detta skickas till Länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas.

Länsstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdsområdesföreningar som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

Beslutet har fattats av vilthandläggare Lars Plahn.

Bilagor:

1. Du kan överklaga beslutet
2. Kopia av älgskötselplanen

Kopia till:

Älgförvaltningsgruppen

1. geringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 4767-2022.

Namn på älgskötselområdet

Mellansjöarnas Älgskötselområde

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarietföring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)

Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

2022-04-26

Länsstyrelsens reg.nummer

Ä-03-80-17-040

Älgskötselplan för perioden

2022

till och med

2024

Reviderad datum

Revidering orsak

- Beslutad av Länsstyrelsen

- Ansökt areal (nytt/ändrat område)

Total areal ÄSO (ha)

7 287

(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

Uppsala

ÄFO nummer

ÄFO namn

Östervåla

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor



1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren	Öka	Oförändrad	Minska
Älgstammen ska	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

Med hänsyn till:

Redan neddragen vinterstam

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur		0,0	
Ko		0,0	
Kalv		0,0	
Totalt			

Mål för vinterstam	2024
Vinterstam älg/ 1000 ha	6,4

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	35%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,75	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	50%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)	63	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsundelag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)		Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2019	2020	2021
Tjur	6	5	5
Hondjur	5	4	6
Kalv	9	5	5
Totalt	20	14	16
Totalt per 1000 ha	2,5	1,7	2,2
Areal (ha för respektive år)	8 050	8 050	7 290

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2019	2020	2021
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	55%	56%	45%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	45%	36%	31%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2019 var ett hondjur klassat som otjänlig/inlämnad till SVA

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2018	2019	2020	2021	Medel
Antal obstimmar	35 112	34 823	36 105	36 188	35705
Observationer per mantimme	0,041	0,045	0,042	0,033	0,040
Antal kalvar per hondjur	0,640	0,580	0,700	0,640	0,64
Andel tjur av vuxna	37,0%	32,0%	37,0%	35,0%	35%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal provytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						

ÄLGSKÖTSELSPLAN

Version 2.1 uppdaterad 2018-04-18

Vinterstam i antal/1000 ha (max)					
Vinterstam i antal/1000 ha (min)					
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)					
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	6,6		6,6		3,6

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

enligt inventering Östervåla södra

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÅSO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg medel (vägda)	45	55	65	63	53

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom ÅSO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	0	0	0	0	0
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	0	0	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom ÅSO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	0	0	0	0	0
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	0	0	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstöta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom ÅSO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0	0	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

Är

Tjur

Ko

Kalv

Totalt

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Ökat	Oförändrad	Minskat
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

Älgstammen har

År

2017	2018	2019	2020	2021
				7,0

Vinterstam, älg/1000 ha

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	12	23%	1,6	32%
Ko/kviga	25	48%	3,4	
Kalv	15	29%	2,0	
Summa	51	100%	7,0	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Minskat	Oförändrad	Ökat
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvvikterna

Reproduktionen

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

7287

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

6,4

% tjur av vuxna

35%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgöbs

% tjur av vuxna

Medel 4 år Medel 3 år Senaste år

35% 35% 35%

Antal kalvar per vuxet hondjur

64% 64% 64%

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

52%

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

5

Antal vuxna hondjur

6

Antal kalvar

5

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år

Rovdjur Trafik Övrigt

ÄLGSKÖTSELSPLAN

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

7,0

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0%	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOT

Fodertillgång och prognos	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Areal ungskog	12 561	12 589	12 657	12 919	13 360	13 876	13 876
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst							

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

		2019	2020	2021	2022
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)	13%	11%		
Tallar	Andel stammar utan viltskador				
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall				
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus				
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)				

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2020	2021	2022
Tall	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>			
Gran	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertags istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2019	2020	2021
Älgolyckor inom ÄSO, antal	0	0	1
Tjur, trafikdödad			
Hondjur, trafikdödad			
Kalv, trafikdödad			
Okänd, trafikdödad			
Summa trafikdödade älgar			

2.5 Övrig dödlighet

År	2019	2020	2021
Tjur			
Ko			
Kalv			
Okänd			
Summa			

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/1000 ha

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	6,4	7,0	▼	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	47	51	▼	
Andel tjur av vuxna i älgobs	35%	35%	▼	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,75	0,64	▼	
Kalvandel i avskjutning	50%	37%	▼	
Slaktvikter kalv (kg)	63	60	▼	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5%	12%	▼	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus			▼	
Fodersituation enligt foderprognos			▼	
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt		1	▼	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO			▼	
Predation, antal älgar inom ÄSO			▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2022	2023	2024
Tjur	5	6	5
Hondjur	6	5	6
Kalv	12	12	12
Antal älgar totalt	23	23	23
Andel tjur av vuxna (%)	45%	55%	45%
Andel kalv av total avskjutning (%)	52%	52%	52%
Areal (ha för respektive år)	7 200	7 200	7 200
Totalt per 1000 ha	3,2	3,2	3,2

Avskjutning baseras på:

Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)

Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelse jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2023	2024	2025
Äbin	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

ÄLGSKÖTSELSPLAN

Version 2.1 uppdaterad 2018-04-18

Spillningsinventering	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Flyginventering	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Avskjutningsstatistik	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Älgobs	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Kalvvikter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Foderprognoser	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Företrädare för älgskötselområdet

Namnförtydligande

Datum:

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

För älgförvaltningsgruppen

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor